

Riigikogu otsuse

„Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele peatada ajutiselt kõigi tuuleparkidega seoses algatatud planeeringute menetlemine, edasilükkava tähtajaga kuni ajakohastatud infraheli mõõtmiste metoodika ja selle helirõhutasemete piirväärtuste kehtestamiseni“ seletuskiri

Kogu maailmas, sealhulgas Eestis, kurdavad suurte tuuleparkide läheduses elavad kodanikud kahjulike tervisemõjude üle, mis ilmnevad nii inimestel kui ka lemmik- ja kariloomadel. Teadusuuringud seostavad vastavaid haigusnähte eelkõige tuuleparkidest lähtuva infraheli-müraga, mis kahjustab tuuleparkide lähistel elavate inimeste ja loomade tervist ning sunnib neid kodusid hülutama¹.

Rahvas lähtub meie eluliste huvide kaitsel uuemate rahvusvaheliste teadusuuringute tulemustest ning esitab argumentidena nendes uuringutes esitatud hinnanguid selle kohta, et Eestis seni kehtivad infraheli-müra käsitlevad normatiivaktid on lootusetult aegunud, neis ettenähtud metoodikaga pole kuulumislävest madalamate sageduste adekvaatne mõõtmine võimalik ning täna juba töötavate tuuleparkide planeerimisel seni koostatud KMH-d ei vasta reaalsusele².

Enne tänapäevaste ülivõimsate tuule-elektrigeneraatorite ilmunist ei tundud seadmeid, mis nii tugevaid infraheli-impulsse tekitaksid ning vastava mõõtmismetoodika uuendamiseks polnud vajadust. Iganenud normatiivide tõttu ei esitata täna Eestis tuuleparkide planeeringutele asjakohaseid ohutusnõudeid ning selliste planeeringute realiseerumisel tekivadki kodanikel infraheli-müraga kaasnevad reaalsed tervisehäired. Kohati ongi see oht kahjuks juba realiseerunud³.

Eestis juba rajatud ning hetkel planeerimisfaasis olevate uute maa- ja meretuuleparkide läheduses elavad kodanikud on asunud moodustama rohujuuretasandil seltsinguid ja mittetulundusühinguid, et kaitsta ühiselt meie elulisi huve ja seista vastu tuuleparkide planeerimisprotsessidele, milles ei arvesta tuuleparkide tekitatava infraheli-müra jm kahjulike mõjudega inimeste tervisele ja meie looduslähedasele elukeskkonnale ning mille tulemusel toimuks Eestis elavate põlisrahvaste maade ja merealade hõivamine võõraste arendajate poolt. Vastavate rikkumiste peatamiseks Riigikogule esitatud rahvaalgatuste positiivseks näiteks on seltsingu Saaremaa Põlisrahvas esitatud algatus, millele on tänaseks antud juba üle 1200 toetusallkirja ja mille suhtes tuleb Riigikogul teha otsus⁴.

Koos käesoleva eelnõu esitamisega rõhutame Riigikogu ülesannet teha vajadusel otsuseid mis toetavad ja kaitsevad rahva põhjendatud nõudmisi, peatavad riiklikuks omavoliks osutunud planeeringumenetlused ja võimaldavad kujuneva ühiskondliku konflikti positiivselt lahendada.

¹https://www.researchgate.net/publication/342416383_Wind_Turbines_Why_Some_Families_Living_in_Proximity_to_Wind_Energy_Facilities_Contemplate_Vacating_Their_Homes_An_Overview_of_Findings

² <https://media.voog.com/0000/0051/5165/files/15JAN25%E2%80%94MAP--Estonian%20Response%20Report.pdf>

³ <https://www.youtube.com/live/KaQnJVBBbg4>

⁴ <https://rahvaalgatus.ee/initiatives/1269-n%C3%B5uame-saaremaa-p%C3%B5lisrahva-%C3%9B>

Eelnõus esitatud otsuse vastuvõtmine võimaldab inimeste tervist kahjustavate tuulegeneraatorite töö peatada ja välistada edasised tegevused, mis vaid süvendaksid uute tuuleparkide planeeringute, ehitamise ja käitamise kaasnemise kahjulikke mõjusid⁵.

Palume Riigikogu liikmetel arvestada, et tänaseks Eestisse juba rajatud tuuleparkide juures inimesed reaalset haigestuvad ja pöörduvad abi saamiseks esmalt arstide poole. Nende tuuleparkide juures inimestel ilmnenu haigestumise põhjuste väljaselgitamiseks telliti 2024.a olukorra hinnang rahvusvaheliselt uurijate grupilt International Acoustics Research Organization (IARO)⁶. Haigestumise põhjuste ja diagnoosi teadasaamisel pöörduvad kannatanud järgnevalt juba õiguskaitseorganite poole. Riiklikel õiguskaitseorganitel tekib rahva põhjendatud kaebuste ja nõuetega kaasnevalt kohustus nõuda inimeste tervist ja elukeskkonda kahjustavate tuulegeneraatorite töö kohest peatamist, ohvrite ravikulude katmist ja neile õiglase hüvitiste maksmist. Samas tuleb algselt uurimised ja teha otsused ka inimestele tervisekahjustusi põhjustanud tuuleparkide planeeringuid seni kooskõlastanud ametnike ning tuulegeneraatoreid käitavate ettevõtete juhtide süü tuvastamiseks ja süüdlaste karistamiseks.

Käesoleva eelnõu alusel Riigikogus koheselt tehtav otsus võimaldaks nende probleemide edasist kuhjumist vältida.

Olles teadlik kehtivate normatiivaktide puudulikkusest on Sotsiaalministeerium asunud uusi müraregulatsioone välja töötama, kuid see protsess võtab aega. Käesoleva eelnõu alusel Riigikogus tehtav otsus võimaldaks hetkel vanade normatiivide järgi alustatud planeeringute menetlemise praegu ja koheselt peatada ning sellega ära hoida vajaduse rakendada tulevikus kehtestatavaid uusi regulatsioone tagasiulatuvalt praegu veel vananenud normidest lähtuvalt jätkatavate planeeringute tühistamiseks ja kahjude hüvitamiseks.

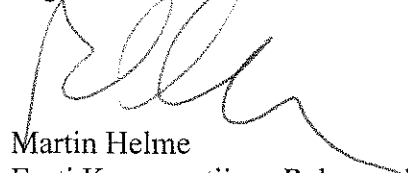
Riigikogu saab eelnõus esitatud otsust tehes nende argumentidele tugineda.

Lähtudes ennetus- ja ettevaatusprintsipist, kodurahu vajadusest ühiskonnas ning Eesti Põhiseaduse § 28 ja § 53 sätestatust on mõistlik peatada seniste tuuleparkide planeeringute menetlemine ja keelata kõigi uute planeeringute algatamine kuni infraheli-müra mõõtmiste meetodika ja inimeste tervisele ohutute helirõhutasemete piirväärtused on ajakohastatud.

Tallinn, 27.01.2025

Algatab Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon

27. jaanuaril 2025

Martin Helme

Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni esimees

⁵ Lisa 1 Valik teaduslikke uuringuid, mis tõendavad infra- ja madalsagedusliku (IMS) heli, inimkõrvale kuuldamatu helienergia, negatiivseid tervisemõjusid.

⁶ Lisa 2 I5JAN25MAP-Estonian-Response-Report IARO The Acoustic Impact of Wind Power Plants on Neighbouring Residents